

Štatút Rady Európy

Londýn, 5. V. 1949

European Treaty Series

(Séria európskych zmlúv) / 1

Vlády Belgického kráľovstva, Dánskeho kráľovstva, Francúzskej republiky, Írskej republiky, Talianskej republiky, Luxemburského veľkovevodstva, Holandského kráľovstva, Nórskeho kráľovstva, Švédskeho kráľovstva a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska,

presvedčené, že upevnenie mieru založeného na spravodlivosti a medzinárodnej spolupráci je životne dôležité pre zachovanie ľudského spoločenstva a civilizácie,

potvrdzujúc svoju plnú oddanosť duchovným a morálnym hodnotám, ktoré sú spoločným dedičstvom ich národov a pravým zdrojom zásad slobody jednotlivca, politickej slobody a právneho štátu, na ktorých je založená každá ozajstná demokracia,

veriac, že pre zachovanie a ďalší rozvoj týchto myšlienok, ako aj v záujme hospodárskeho a spoločenského rozvoja, je potrebná väčšia jednota medzi rovnako zmysľajúcimi európskymi krajinami,

uvedomujúc si, že za účelom naplnenia tejto potreby, ako aj túžob vyjadrených národmi európskych krajín, je treba neodkladne vytvoriť organizáciu, ktorá bude čo najtesnejšie združovať európske štáty,

sa preto rozhodli vytvoriť Radu Európy, skladajúcu sa z výboru predstaviteľov vlád a poradného zhromaždenia, a za týmto účelom prijali tento Štatút:

Kapitola I - Cieľ Rady Európy

Článok 1

a) Cieľom Rady Európy je dosiahnuť väčšiu jednotu medzi jej členmi za účelom ochrany a napĺňania ideálov a zásad, ktoré sú ich spoločným dedičstvom a uľahčenia ich hospodárskeho a spoločenského rozvoja.

b) Tento cieľ bude napĺňovaný prostredníctvom orgánov Rady rokovaním o otázkach spoločného záujmu a dohodami a spoločným postupom v záležitostiach hospodárskych, sociálnych, kultúrnych, vedeckých, právnych a správnych a cestou dodržiavania a ďalšej realizácie ľudských práv a základných slobôd.

Členstvo v Rade Európy nemá vplyv na spoluprácu jej členov s Organizáciou spojených národov a inými medzinárodnými organizáciami alebo zväzmi, ktorých sú členmi.

d) Otázky týkajúce sa národnej obrany nespádajú do pôsobnosti Rady Európy.

Kapitola II - Členstvo

Článok 2

Členovia Rady Európy sú zmluvnými stranami tohto Štatútu.

Článok 3

Každý člen Rady Európy uznáva zásady právneho štátu a zaručuje všetkým osobám v rámci svojej jurisdikcie dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd a spolupracuje úprimne a efektívne pri napĺňovaní cieľa Rady Európy, ako ho definuje kapitola I.

Článok 4

Každý európsky štát, ktorý je považovaný za schopného plniť ustanovenia článku 3 a chce tak činiť, môže byť vyzvaný Výborom ministrov, aby sa stal členom Rady Európy. Každý štát, ktorý bol takto vyzvaný, sa stane členom, ak vo svojom mene uloží u generálneho tajomníka listinu o prístupe k tomuto Štatútu.

Článok 5

a) Za zvláštnych okolností môže byť európska krajina, ktorá je považovaná za schopnú plniť ustanovenia článku 3 a chce tak činiť, vyzvaná Výborom ministrov, aby sa stala pridruženým členom Rady Európy. Každá krajina, ktorá bola takto vyzvaná, sa stane pridruženým členom, ak vo svojom mene uloží u generálneho tajomníka listinu o prístupe k tomuto Štatútu. Pridružený člen je oprávnený mať zastúpenie iba v Poradnom zhromaždení.

b) Výraz "člen" v tomto Štatúte zahŕňa aj pridružených členov, ak sa netýka zastúpenia vo Výbore ministrov.

Článok 6

Pred vyzvaním podľa článkov 4 alebo 5, stanoví Výbor ministrov počet zástupcov v Poradnom zhromaždení, na ktorý je navrhovaný člen oprávnený, ako aj pomernú čiastku jeho finančného príspevku.

Článok 7

Každý člen môže vystúpiť z Rady Európy písomným oznámením svojho rozhodnutia generálnemu tajomníkovi. Ak je vystúpenie oznámené v priebehu prvých deviatich mesiacov daného finančného roku, nadobúda účinnosť koncom tohto finančného roku. Ak je vystúpenie oznámené počas posledných troch mesiacov daného finančného roku, nadobúda účinnosť koncom nasledujúceho finančného roku.

Článok 8

Každý člen Rady Európy, ktorý vážne porušil ustanovenia článku 3, môže byť dočasne zbavený svojich práv na zastúpenie a požiadaný Výborom ministrov, aby vystúpil podľa ustanovenia článku 7. Ak takýto člen nevyhoví požiadavke Výboru, môže tento rozhodnúť, že tento člen prestáva byť členom Rady Európy odo dňa, ktorý určí Výbor.

Článok 9

Výbor ministrov môže dočasne zbaviť práva na zastupovanie vo Výbore a v Poradnom zhromaždení takého člena, ktorý si neplní svoje finančné záväzky, a to po dobu, kým si ich nesplní.

Kapitola III - Všeobecné ustanovenia

Článok 10

Orgány Rady Európy sú

i) Výbor ministrov,

ii) Poradné zhromaždenie.

Obom týmto orgánom pomáha Sekretariát Rady Európy.

Článok 11

Sídlom Rady Európy je Štrasburg.

Článok 12

Oficiálnymi jazykmi Rady Európy sú angličtina a francúzština. Procedurálne pravidlá Výboru ministrov a Poradného zhromaždenia určia okolnosti a podmienky, za ktorých sa môže použiť iný jazyk.

Kapitola IV - Výbor ministrov

Článok 13

Výbor ministrov je orgán, ktorý koná v mene Rady Európy v súlade s článkami 15 a 16.

Článok 14

Každý člen má vo Výbore ministrov jedného zástupcu a každý z týchto zástupcov má jeden hlas. Zástupcami vo Výbore sú ministri zahraničných vecí. Ak minister zahraničných vecí nemôže byť prítomný, alebo ak to vyžadujú iné okolnosti, môže byť menovaný zástupca, ktorý vystupuje v jeho mene a ktorý by mal byť podľa možnosti členom vlády.

Článok 15

a) Na odporúčanie Poradného zhromaždenia alebo z vlastnej iniciatívy Výbor ministrov posudzuje opatrenia smerujúce k napĺňaniu cieľa Rady Európy, vrátane uzatvárania dohovorov a dohôd a prijímania spoločného postupu vlád členských štátov pri určitých záležitostiach. Závety Výboru tlmočí členom generálny tajomník.

b) V prípade potreby môžu mať závety Výboru formu odporúčaní vládam členských štátov. Výbor môže požiadať vlády členských štátov, aby ho informovali o krokoch, ktoré podnikli v súvislosti s týmito odporúčaniami.

Článok 16

Výbor ministrov záväzne rozhoduje o všetkých veciach týkajúcich sa vnútornej organizácie a usporiadania Rady Európy s výnimkou právomocí patriacich Poradnému zhromaždeniu, zakotvených v článkoch 24, 28, 30, 32, 33 a 35. Za týmto účelom Výbor ministrov prijme potrebné finančné a správne opatrenia.

Článok 17

Výbor ministrov môže zriadiť poradné a technické výbory alebo komisie na každý špecifický účel, ktorý považuje za potrebný.

Článok 18

Výbor ministrov prijme vlastné procedurálne pravidlá, ktoré okrem iného stanovia

v i) kvórum,

ii) spôsob menovania a dĺžku funkčného obdobia predsedu Výboru,

iii) postup pri zaradovaní bodov na program rokovania, vrátane predkladania návrhov rezolúcií,

iv) podmienky pre menovanie zástupcov podľa článku 14.

Článok 19

Na každom zasadnutí Poradného zhromaždenia Výbor ministrov podá správu o svojej činnosti spolu s potrebnou dokumentáciou.

Článok 20

a) Rezolúcie Výboru ministrov týkajúce sa dôležitých záležitostí, a to:

i) odporúčaní podľa článku 15 písm. b),

ii) otázok podľa článku 19,

iii) otázok podľa článku 21 písm. a) bod i) a písm. b),

iv) otázok podľa článku 33,

v) odporúčaní pre doplnenie článkov 1 písm. d), 7, 15, 20 a 22, a

vi) akejkolvek inej otázky, o ktorej Výbor rozhodne rezolúciou podľa nižšie uvedeného písm. d), že vzhľadom na jej dôležitosť je možné o nej rozhodnúť len jednomyselným hlasovaním,

vyžadujú jednomyselnosť odovzdaných hlasov a zároveň väčšinu hlasov všetkých zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore.

b) O otázkach, týkajúcich sa procedurálnych pravidiel alebo finančných a administratívnych predpisov, sa môže rozhodnúť jednoduchou väčšinou zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore.

c) Prijatie rezolúcií Výboru podľa článku 4 a 5 vyžaduje dvojtretinovú väčšinu všetkých zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore.

d) Všetky ostatné rezolúcie Výboru, vrátane prijatia rozpočtu, procedurálnych pravidiel, finančných a administratívnych predpisov, odporúčaní na doplnenie článkov tohto Štatútu, iných ako uvádza písm. a) bod v) vyššie, ako aj určenia, ktorý z odstavcov tohto článku a v prípade pochybností použije, vyžadujú dvojtretinovú väčšinu odovzdaných hlasov a zároveň väčšinu hlasov všetkých zástupcov oprávnených zasadať vo Výbore.

Článok 21

a) Pokiaľ Výbor nerozhodne inak, sú zasadnutia Výboru ministrov:

i) neverejné,

ii) v sídle Rady.

b) Výbor rozhodne, ktoré informácie o záveroch a rokovaniach neverejného zasadnutia budú publikované.

c) Výbor sa schádza pred a počas začiatku každého zasadnutia Poradného zhromaždenia a vždy vtedy, keď to uzná za vhodné.

Kapitola V - Poradné zhromaždenie

Článok 22

Poradné zhromaždenie je poradným orgánom Rady Európy. Rokuje o otázkach, ktoré patria do jeho kompetencie vyplývajúcej z tohto Štatútu a predkladá svoje závery vo forme odporúčaní Výboru ministrov.

Článok 231

a) Poradné zhromaždenie môže rokovať a prijímať odporúčania o každej otázke, ktorá sa týka cieľov a pôsobnosti Rady Európy, ako sú definované v kapitole I. Rokuje a môže tiež prijať odporúčania ku každej otázke, s ktorou sa naň obráti Výbor ministrov so žiadosťou o stanovisko.

b) V súlade s ustanoveniami písm. a) zhromaždenie určuje program svojho rokovania. Prihliada pritom na činnosť iných európskych medzivládnych organizácií, ktorých členmi sú všetky alebo niektoré členské štáty Rady.

c) Predseda zhromaždenia rozhoduje v prípade pochybnosti, či otázka prednesená počas zasadnutia spadá do pôsobnosti zhromaždenia.

Článok 24

S prihliadnutím na ustanovenia článku 38 písm.d) môže Poradné zhromaždenie vytvoriť výbory alebo komisie, aby posudzovali ktorúkoľvek otázku v rámci jeho kompetencie podľa článku 23 a podávali o nej správy, preskúmavali a pripravovali otázky zaradené na program rokovania a vyjadrovali sa ku všetkým procedurálnym otázkam.

Článok 251

a) Poradné zhromaždenie sa skladá zo zástupcov každého členského štátu, ktorí boli zvolení svojím parlamentom z jeho členov alebo menovaní z členov tohto parlamentu spôsobom, ktorý si tento parlament sám stanoví, s výhradou oprávnenia vlády každého členského štátu vykonať akékoľvek dodatočné menovania, ktoré sú potrebné, ak parlament nezasadá a nestanovil procedúru pre tento prípad. Každý zástupca musí byť občanom členského štátu, ktorý reprezentuje, ale nesmie byť v tom čase zároveň členom Výboru ministrov.

Funkčné obdobie takto menovaných zástupcov sa začína otvorením riadneho zasadnutia, ktoré nasleduje po ich menovaní a skončí otvorením ďalšieho riadneho zasadnutia alebo neskoršieho riadneho zasadnutia, s výnimkou toho, že členský štát je v prípade uskutočnenia volieb do svojho parlamentu oprávnený urobiť nové menovania.

Ak člen doplní miesta uvoľnené v dôsledku smrti alebo rezignácie, alebo pristúpi k novým menovaniam v dôsledku volieb do svojho parlamentu, funkčné obdobie nových zástupcov sa začína od prvého zasadnutia Poradného zhromaždenia po ich menovaní.

b) Žiadny zástupca nemôže byť zbavený svojho mandátu počas zasadnutia Zhromaždenia bez súhlasu Zhromaždenia.

c) Každý zástupca môže mať svojho náhradníka, ktorý je v prípade jeho neprítomnosti oprávnený zasadať, vystupovať a hlasovať namiesto neho. Ustanovenia písm. a) sa použijú aj pre menovanie náhradníka.

Článok 262

Členovia sú oprávnení k nasledujúcemu počtu zástupcov:

Albánsko 4 Luxembursko 3

Andorra 2 Malta 3

Rakúsko 6 Moldavsko 5

Belgicko 7 Holandsko 7

Bulharsko 6 Nórsko 5

Chorvátsko 5 Poľsko 12
Cyprus 3 Portugalsko 7
Česká republika 7 Rumunsko 10
Dánsko 5 Ruská federácia 18
Estónsko 3 San Marino 2
Fínsko 5 Slovenská republika 5
Francúzsko 18 Slovinsko 3
Spolková republika Španielsko 12
Nemecko 18 Švédsko 6
Grécko 7 Švajčiarsko 6
Maďarsko 7 "bývalá republika Juhoslávia
Island 3 - Macedónsko" 3
Írsko 4 Turecko 12
Taliansko 18 Ukrajina 12
Lotyšsko 3 Spojené kráľovstvo Veľkej
Lichtenštajnsko 2 Británie a Severného Írska 18
Litva 4

Článok 271

Podmienky, podľa ktorých môže byť Výbor ministrov kolektívne zastúpený na rokovaní Poradného zhromaždenia, alebo podmienky, podľa ktorých môžu jednotliví predstavitelia Výboru alebo ich zástupcovia individuálne vystupovať pred Zhromaždením, sú určené v príslušných ustanoveniach rokovacieho poriadku, ktoré prijme Výbor po konzultácii so Zhromaždením.

Článok 28

a) Parlamentné zhromaždenie prijme svoj vlastný rokovací poriadok a zvolí zo svojich členov predsedu, ktorý zotrvá vo funkcii do ďalšieho riadneho zasadnutia.

b) Predseda riadi prácu Zhromaždenia, ale nezúčastňuje sa ani rozpravy ani hlasovania. Náhradník zástupcu, ktorý je predsedom, má právo zasadať, hovoriť a hlasovať namiesto neho.

Rokovací poriadok určuje inter alia:

1Prvá veta písm. a) - znenie zmenené v roku 1951. Posledné dva pod-odseky písm. a) boli pridané v máji 1953; prvý pod-odsek písm. a) bol zmenený v októbri 1970.

2 Doplnený v decembri 1951, v máji 1958, v novembri 1961, v máji 1963, v máji 1965, vo februári 1971, v decembri 1974, v októbri 1976, v januári 1978, v novembri 1978, v novembri 1988, v máji 1989, v novembri 1990, v novembri 1991, v máji 1992, v máji 1993, v júni 1993, v októbri 1993, v novembri 1994, vo februári 1995, v novembri 1995, vo februári 1996 a v novembri 1996.

1Doplnený v máji 1951.

i) kvórum,

ii) spôsob voľby a dĺžku funkčného obdobia predsedu a ostatných členov Byra,

iii) spôsob, akým sa prijíma program rokovania a ako bude tlmočený zástupcom,

iv) čas a spôsob oznámenia mien zástupcov a ich náhradníkov.

Článok 29

S výhradou ustanovení článku 30 všetky rezolúcie Poradného zhromaždenia vrátane tých, ktoré

i) obsahujú odporúčania pre Výbor ministrov,

ii) navrhujú Výboru otázky, ktoré majú byť prerokované v Zhromaždení,

iii) vytvárajú výbory a komisie,

iv) určujú dátum začiatku jeho zasadnutí,

v) určujú, aká väčšina sa vyžaduje na prijatie rezolúcií, ktoré nie sú uvedené v bodoch i) - iv), alebo určujú, v prípade pochybností, aká väčšina je potrebná

vyžadujú na svoje prijatie dvojtretinovú väčšinu hlasujúcich zástupcov.

Článok 30

Na prijatie rezolúcií Poradného zhromaždenia, ktoré sa týkajú jeho vnútorných záležitostí, hlavne voľby členov Byra, menovania členov výborov a komisií a prijatia rokovacieho poriadku, je potrebná taká väčšina, akú si Zhromaždenie stanoví podľa článku 29 bod v).

Článok 31

Rozpravy o návrhoch, ktoré majú byť predložené Výboru ministrov o zaradení určitej otázky do agendy Poradného zhromaždenia, sa môžu týkať iba udania navrhovanej predmetnej otázky a dôvodov, ktoré viedli za alebo proti jej zaradeniu do agendy.

Článok 32

Poradné zhromaždenie sa schádza raz za rok na riadnom zasadnutí, ktorého dátum a dĺžku trvania určí Zhromaždenie tak, aby sa čo najmenej prekrývalo so zasadnutiami parlamentov členských štátov a so zasadnutiami Valného zhromaždenia Spojených národov. Pokiaľ Výbor a Zhromaždenie v spoločnej zhode nerozhodnú inak, riadne zasadnutie v žiadnom prípade netrvá dlhšie ako jeden mesiac.

Článok 33

Riadne zasadnutia Parlamentného zhromaždenia sa konajú v sídle Rady, ak sa Výbor a Zhromaždenie v spoločnej zhode nerozhodnú inak.

Článok 34

Poradné zhromaždenie môže byť zvolané na mimoriadne zasadnutie na návrh Výboru ministrov alebo predsedu Zhromaždenia a po ich vzájomnej dohode. Táto dohoda tiež určí dátum a miesto zasadnutia.

Článok 35

Ak Poradné zhromaždenie nerozhodne inak, sú jeho zasadnutia verejné.

Kapitola VI - Sekretariát

Článok 36

- a) Sekretariát tvoria generálny tajomník, zástupca generálneho tajomníka a ďalší nevyhnutný personál.
- b) Generálneho tajomníka a jeho zástupcu menuje Poradné zhromaždenie na návrh Výboru ministrov.
- c) Ostatných členov Sekretariátu menuje generálny tajomník podľa vnútorných predpisov.
- d) Žiaden člen Sekretariátu nesmie byť plateným zamestnancom žiadnej vlády alebo byť členom Poradného zhromaždenia alebo žiadneho iného národného zákonodarného orgánu alebo vykonávať zamestnanie nezlučiteľné s jeho povinnosťami.
- e) Každý pracovník Sekretariátu musí slávnostne potvrdiť svoju oddanosť Rade Európy a svoje rozhodnutie plniť svoje úlohy svedomito, bez vplyvu akýchkoľvek národných záujmov, a že nebude žiadať ani prijímať od žiadnej vlády alebo

inej inštitúcie mimo Rady Európy inštrukcie súvisiace s jeho činnosťou v Rade, a že sa dištančuje od každej činnosti, ktorá by mohla mať vplyv na jeho postavenie medzinárodného pracovníka zodpovedného výlučne Rade. Generálny tajomník a jeho zástupca uskutočnia toto vyhlásenie pred Výborom a ostatní pracovníci pred generálnym tajomníkom.

1 Doplnený v máji 1951.

f) Každý člen musí rešpektovať výlučne medzinárodný charakter funkcie generálneho tajomníka a pracovníkov Sekretariátu a nehľadať spôsob, ako ich ovplyvňovať pri výkone ich funkcie.

Článok 37

a) Sekretariát sa nachádza v sídle Rady.

b) Za činnosť Sekretariátu zodpovedá generálny tajomník Výboru ministrov. S výhradou ustanovenia článku 38 písm. d), zabezpečuje generálny tajomník administratívne a iné služby, o ktoré ho požiadajú Poradné zhromaždenie.

Kapitola VII - Financie

Článok 381

a) Každý člen hradí náklady svojho zastúpenia vo Výbore ministrov a v Poradnom zhromaždení.

b) Výdavky Sekretariátu a všetky ostatné spoločné výdavky sa rozdelia medzi všetkých členov tak, ako to stanoví Výbor na základe počtu obyvateľov členského štátu.

Príspevky pridružených členov stanovuje Výbor.

c) V súlade s finančným poriadkom predkladá generálny tajomník každoročne rozpočet Rady na schválenie Výboru.

d) Generálny tajomník odstupuje Výboru žiadosti Zhromaždenia, ktoré sa týkajú výdavkov prevyšujúcich čiastku, ktorá bola v rozpočte určená pre Zhromaždenie a jeho činnosť.

Generálny tajomník predkladá Výboru ministrov tiež odhad výdavkov, spojených s realizáciou každého odporúčania predloženého Výboru. Každá rezolúcia, ktorej realizácia je spojená s ďalšími výdavkami, sa nepovažuje za prijatú Výborom dovtedy, kým Výbor sám neschváli tiež takéto ďalšie odhadované výdavky.

Článok 39

Generálny tajomník každoročne oznámi vládám členských štátov veľkosť ich príspevku. Príspevky musia byť zaplatené generálnemu tajomníkovi najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa oznámenia.

Kapitola VIII - Výsady a imunity

Článok 40

a) Rada Európy, zástupcovia členov a predstavitelia Sekretariátu požívajú na území členov také výsady a imunity, ktoré sú objektívne potrebné na plnenie ich funkcií. Tieto imunity zahŕňajú imunitu všetkých zástupcov v Poradnom zhromaždení voči zatknutiu, súdnemu konaniu na území všetkých členov s ohľadom na vyslovený názor alebo hlasovanie pri rokovaní v Zhromaždení alebo jeho výboroch alebo komisiách.

b) Členovia sa budú usilovať, aby bola čo najskôr dojednaná dohoda o plnení ustanovení písm. a). Za týmto účelom odporučí Výbor ministrov členským vládam prijatie dohody, ktorá stanovuje výsady a imunity garantované na území všetkých členov. Naviac bude uzavretá osobitná dohoda s vládou Francúzskej republiky, ktorá stanoví výsady a imunity Rady v jej sídle.

Kapitola IX - Dodatky

Článok 41

a) Návrhy dodatkov tohto Štatútu sa predkladajú vo Výbore ministrov, alebo za podmienok stanovených v článku 23, v Poradnom zhromaždení.

b) Dodatky, ktoré považuje Výbor za potrebné, odporučí a zabezpečí ich spísanie do protokolu.

c) Dodatkový protokol nadobudne platnosť, ak bol podpísaný a ratifikovaný dvoma tretinami členov.

Bez ohľadu na ustanovenia predchádzajúcich odsekov tohto článku, dodatky k článkom 23 až 35, 38 a 39, ktoré boli schválené Výborom a Zhromaždením, nadobudnú platnosť dňom spísania potvrdenia generálnym tajomníkom a jeho zaslaním členským vládam, v ktorom sa potvrdzuje ich schválenie. Ustanovenia tohto odseku možno použiť až po ukončení druhého riadneho zasadnutia Zhromaždenia.

Kapitola X - Záverečné ustanovenia

Článok 42

a) Tento Štatút podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny sa uložia u vlády Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

b) Tento Štatút nadobudne platnosť ihneď po uložení siedmej ratifikačnej listiny. Vláda Spojeného kráľovstva zašle všetkým signatárskym vládam potvrdenie o tom, že Štatút nadobudol platnosť spolu s názvami členov Rady Európy k tomuto dátumu.

c) Následne sa každý ďalší signatár stane stranou tohto Štatútu odo dňa uloženia svojej ratifikačnej listiny.

Na dôkaz toho dolupodpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento Štatút.

Dané v Londýne 5. mája 1949 v angličtine a vo francúzštine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré zostane uložené v archíve vlády Spojeného kráľovstva, ktorá zašle overené kópie ostatným signatárskym vládam.